

Aan:
de gemeenteraad

Onderwerp:
Vaststelling Omgevingsvisie Rotterdam.

Gevraagd besluit:

Samenvattend stellen wij u voor:
Vaststellen van de omgevingsvisie Rotterdam: 'De Veranderstad, werken aan een wereldstad voor iedereen'.

Waarom dit voorstel?/Waarom nu voorgelegd?

Op 22 juni 2021 heeft het college uw raad geïnformeerd over de ter inzagelegging van de ontwerp omgevingsvisie inclusief het PlanM.E.R. (Rotterdamse Omgevingseffectrapportage, ROER). Met deze brief informeert het college u over de uitkomsten van deze terinzagelegging, het advies van de Commissie m.e.r. en de eerste politieke beraadslagingen. Hierbij ontvangt u als raad de eerste omgevingsvisie ter vaststelling.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Op 4 februari 2019 heeft het college uw raad per brief (BS19/00037-19bb000440) geïnformeerd over de omgevingsvisie die in opdracht van de raad wordt opgesteld. Deze brief geeft de koppeling weer tussen diverse moties die vragen om een inhoudelijk afweegkader voor de fysieke leefomgeving. In de motie Ruimteconcurrentie (17bb7316) heeft uw raad het college verzocht een kader voor ruimteconcurrentie aan de gemeenteraad voor te leggen dat als leidraad dient voor het maken van ruimtelijke keuzes. De motie Duurzame groei van de stad (17bb9488) verzoekt verstedelijkingslocaties te koppelen aan de uitkomsten van het MIRT-onderzoek. Aanvullend vraagt de gemeenteraad via de motie Samen Stadmaken (18bb9385) om hier nadrukkelijk de stad bij te betrekken. Met het Participatieplan omgevingsvisie (BS20/00432 - 20bb004096) heeft het college op 12 mei 2020 de raad geïnformeerd hoe zij hier invulling aan geeft.

Op 15 oktober 2019 heeft het college uw raad per brief (19bb022080) geïnformeerd dat voor de omgevingsvisie een PlanM.E.R.-procedure gevolgd moet worden. Over de bijbehorende terinzagelegging van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van de Rotterdamse omgevingseffectrapportage is de raad op 30 juni 2020 (BS20/00826-20bb008248) geïnformeerd. Deze zienswijzeprocedure is aangewend als formeel onderdeel binnen de participatieaanpak voor de omgevingsvisie. Over de gesprekken met Rotterdammers, bedrijven, overheden en andere belanghebbenden heeft het college op 9 maart 2021 (BS21/00229-21bb002270) uw raad geïnformeerd.

Met de uitkomsten van de participatie en de gesprekken met uw raad is de omgevingsvisie tot stand gekomen.

Bij behandeling van de ontwerp omgevingsvisie in de commissie BWB op 1 september 2021 heeft wethouder Kurvers vier toezeggingen gedaan die met deze brief beantwoord worden. Dit zijn:

- 21bb11115: De wethouder schetst welke processen volgen na vaststelling van de omgevingsvisie, welke producten daarbij horen en hoe de concretiseringsslag wordt gemaakt.
- 21bb11116: De wethouder geeft aan wat in de ontwerp omgevingsvisie berust op vastgestelde beleidsdocumenten en wat nieuw is.
- 21bb11117: De wethouder geeft een technische toelichting op de rol van de inzet van de moderniseringsgebieden bij het vestigen van de Wvg's en geeft een toelichting op de juridische basis.
- 21bb11119: De wethouder zegt toe de input vanuit de raadscommissies mee te nemen in het reactiedocument (nota van beantwoording) bij het raadsvoorstel omgevingsvisie ter bespreking in cie. MPOF.

Met het aanbieden van de omgevingsvisie worden de moties Ruimteconcurrentie (17bb7316), Duurzame groei van de stad (17bb9488) en Samen Stadmaken (18bb9385) beschouwd als afgedaan.

Toelichting:

Totstandkoming Rotterdamse omgevingsvisie

Deze Rotterdamse omgevingsvisie is het resultaat van een gezamenlijk en intensief traject van uw gemeenteraad, het college en de stad. In opdracht van de gemeenteraad hebben wij de afgelopen jaren gewerkt aan deze omgevingsvisie. De oude Stadsvisie (2007) volstaat niet langer en met het instrument van de omgevingsvisie kan de koers voor de ontwikkeling van de stad worden vastgelegd.

Deze behoefte aan een nieuwe stadsvisie wordt breed gedeeld. In de vele gesprekken over de omgevingsvisie komt dit naar voren. Zo is in de periode september 2020 tot januari 2021 met een diverse groep van 25 deelnemers aan de omgevingstafel over deze omgevingsvisie gesproken. De groep - die een brede samenstelling van belangen vertegenwoordigt – doet een oproep:

“We doen een oproep aan u als bestuur om te komen tot een omgevingsvisie die is als een kompas: koers- en richtingbepalend. Rotterdam heeft een omgevingsvisie nodig die op stedelijk niveau kaders en sturing geeft. De kunst is om vanuit langetermijnperspectief naar de ontwikkelingen in de stad te kijken. Combineer deze focus op het stedelijk niveau met een goede doorvertaling naar het lagere schaalniveau, daar waar nodig.

Als deelnemers ervaren wij de urgentie om tot keuzes te komen daar waar complexe opgaven ruimtelijk met elkaar botsen. Het kiezen van de juiste koers en richting met de omgevingsvisie vinden we belangrijk voor een sterk en veerkrachtig Rotterdam. Daarnaast is voor ons de omgevingsvisie goed als deze toekomstbestendig, realistisch en regionaal verankerd is. Met een juiste beschrijving van 'goede groei' kan Rotterdam verder worden verstevigd. “

Oproep van de deelnemers van de omgevingstafel, 25 januari 2021)

Gesprek met de stad

In meerdere stappen hebben wij samen met uw raad en de Rotterdammer toegewerkt naar deze omgevingsvisie. Het 'gesprek met de stad' (2017) was een open uitnodiging aan de Rotterdammer om aan te geven wat hem of haar bezighoudt. De uitkomsten van dit gesprek zijn gebruikt bij het opstellen van het eerste product, de 'Verkenning Omgevingsvisie Rotterdam'. Hierin is de opgave verkend en zijn vijf perspectieven beschreven. Deze vijf perspectieven (gezond, inclusief, compact, productief en duurzaam) vormen samen een handvat om opgaven in de stad te agenderen en integraliteit bij het ontwikkelen van voorstellen en projecten te bevorderen.

In oktober 2019 is het gesprekdokument 'De Veranderstad, op weg naar een Omgevingsvisie Rotterdam' gepresenteerd. Dit is gebruikt om aan de hand van twaalf inhoudelijke kernpunten met belanghebbenden uit en om de stad in gesprek te gaan. Het was een inhoudelijke uitnodiging om met elkaar of gezamenlijk het gesprek aan te gaan.

Vanuit het motto 'samen maken we de stad' zijn we in de periode van februari 2020 tot en met januari 2021 op diverse wijzen met belanghebbenden in gesprek gegaan. We hebben niet alleen de gebruikelijke partners in het fysieke domein gesproken zoals woningcorporaties, projectontwikkelaars, economische partijen of infrastructuurpartners. Ook hebben we gesproken met natuur- en milieuorganisaties, kennis- en zorginstellingen, het jeugd- en onderwijsveld en maatschappelijke en culturele organisaties. Naast vele organisaties en bewoners zijn gesprekken georganiseerd met de bestuurscommissies. Het succes van de omgevingsvisie wordt uiteindelijk bepaald door de betekenis ervan voor de Rotterdammers: bewoners, ondernemers, bezoekers, werknemers en leerlingen: het gaat om mensen en hun toekomst.

Medio 2020 is ten behoeve van de Rotterdamse Omgevingseffectrapportage (ROER), de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gepubliceerd. Over de resultaten van dit participatietraject is de raad in maart 2021 geïnformeerd (BS21/00229-21bb002270).

Op 2 juli 2021 is de ontwerp omgevingsvisie gezamenlijk met het ROER ter inzage gelegd. Gedurende de ter inzagelegging zijn diverse webinars en andere informatieavonden georganiseerd zodat bekende en nieuwe belanghebbenden op verschillende niveaus informatie konden inwinnen. Dit was de laatste formeel juridische stap op weg naar het definitief ontwerp dat nu wordt aangeboden. Met de vaststelling van de omgevingsvisie ronden we dit traject af.

Klankbordgroep Omgevingswet en raadscommissies

De omgevingsvisie, een van de instrumenten van de Omgevingswet, heeft de afgelopen periode vaak op uw agenda gestaan. In nauw overleg met uw Klankbordgroep Omgevingswet is dit vormgegeven. Met technische sessies over de Omgevingswet, participatie en bijvoorbeeld de integratie van beleid in de omgevingsvisie, bent u inhoudelijk aan de slag gegaan. De tussenstappen, zoals de Verkenning, het gespreksdocument de Veranderstad, de resultaten van de participatie en de NRD ROER, heeft u besproken in meerdere commissies. In 2021 zijn twee rondetafelgesprekken georganiseerd om het werken met de perspectieven en de keuzes die in de omgevingsvisie voorliggen, te verkennen. Tenslotte heeft u in vier raadscommissies de laatste maanden een politieke beraadslaging georganiseerd op basis van de ontwerp omgevingsvisie. De uitkomsten hiervan zijn meegenomen bij het opstellen van de Rotterdamse omgevingsvisie die nu aan u wordt gepresenteerd.

Koers in de omgevingsvisie

De omgevingsvisie beschrijft de stedelijke koers voor de ontwikkeling van Rotterdam. Het is een nieuwe stadsvisie die richting geeft aan de verdere ontwikkeling van Rotterdam. Deze eerste omgevingsvisie integreert diverse beleidsterreinen tot een koers voor de ontwikkeling van Rotterdam. Conform de toezegging (21bb11116) geeft het college een overzicht van alle beleidsstukken die onderdeel zijn van de omgevingsvisie (bijlage 4).

Rotterdam kiest voor goede groei. Groei die bijdraagt aan het welzijn van de inwoners, aan een duurzame samenleving en aan economische vooruitgang. Groei die het Rotterdamse rijke erfgoed en de identiteit ondersteunt en versterkt. En in dit proces betrekken we Rotterdammers bij de verandering. Dit is essentieel om ervoor te zorgen dat we een aantrekkelijke stad zijn en blijven voor alle Rotterdammers.

De omgevingsvisie benoemt vijf hoofdkeuzes waarmee we invulling geven aan deze koers voor Rotterdam. Een omgevingsvisie bevat geen blauwdruk. We zullen juist met belanghebbenden de verdere ontwikkeling van de stad vormgeven. Zo blijven we 'samen stadmaken'. Op die manier geven we vorm aan de balans tussen koers en keuzes nu en keuzes straks. We komen zo ook tegemoet aan de oproep van de belanghebbenden: zij vragen aan de gemeente om koers te bepalen en tegelijkertijd ruimte te laten voor uitwerking. Met elkaar pakken we die uitwerking op.

De vijf perspectieven vormen het kompas om richting te bepalen bij goede groei: compact, gezond, inclusief, duurzaam en productief. En om goede groei concreet te maken, maken we in deze omgevingsvisie vijf hoofdkeuzes:

- I. Rotterdam zet in op **prettig leven in de delta**: we maken van Rotterdam een gezonde, groene en aantrekkelijke stad in de grotere metropoolregio om te wonen, werken, recreëren, sporten en bewegen.
- II. Rotterdam ontwikkelt een **wereldstad aan de Maas**: we verstedelijken binnen de bestaande stad om de stad te versterken. Dat doen we vooral bij en rondom bestaand of nieuw hoogwaardig openbaar vervoer.
- III. Rotterdam zet in op **vitale wijken** met een divers aanbod aan woon- en werkruimte en passende maatschappelijke voorzieningen.

Het moet niet uitmaken waar je opgroeit om dezelfde kans te hebben op goed onderwijs, een goede woning en passend werk. In onze wijken komen een heleboel opgaven samen: deze pakken we in samenhang op om de wijken toekomstbestendig te maken.

- IV. Rotterdam zet de **schouders onder de energie- en grondstoffentransitie**: We werken aan een stad die klimaatneutraal is en waar we grondstoffen hergebruiken. Zo creëren we een duurzaam Rotterdam met een bloeiende en innovatieve economie. Voor nu en toekomstige generaties.
- V. Rotterdam **vernieuwt het verdienvermogen**: Rotterdam heeft een sterke economische uitgangspositie. Tegelijkertijd is Rotterdam, onder meer door zijn uitstekende (internationale) bereikbaarheid, een middelpunt van innovatie en van kennisintensieve dienstverlening.

Er is een aantal gebieden waar meerdere grote opgaven bij elkaar komen en waar er tegelijkertijd kansen liggen om veel van onze stedelijke doelstellingen te realiseren. Deze strategische gebieden vragen om gebiedsspecifieke richtinggevende keuzes. Het betreft de binnenstad, Alexander tot en met Zuidplein en Rotterdam-Zuid. Voor de ontwikkeling van deze gebieden formuleert de omgevingsvisie enkele gebiedskeuzes.

Resultaten zienswijzen, adviezen en politieke beraadslaging

Het ontwerp van de Rotterdamse omgevingsvisie 'Veranderstad, werken aan een wereldstad voor iedereen' heeft in de maanden juli, augustus en een deel van september 2021 ter inzage gelegen. Er is advies gevraagd aan de bestuurscommissies. En de Commissie m.e.r. heeft geadviseerd. Tenslotte vond in vier raadscommissies een politieke beraadslaging plaats waarin u vragen en opmerkingen heeft meegegeven. Deze zijn in het document 'politieke beraadslagingen' opgenomen (bijlage 5).

Veel belanghebbenden hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze of advies (bestuurscommissies) in te dienen. In totaal hebben wij 63 zienswijzen en adviezen ontvangen. De omgevingsmanager voor de omgevingsvisie heeft daarnaast diverse participanten gesproken die eerder hebben deelgenomen maar in deze fase hebben afgezien van een zienswijze.

Dit heeft geleid tot de voorliggende Rotterdamse omgevingsvisie, waarin de resultaten van deze zienswijze, adviezen en de politieke beraadslaging zijn verwerkt.

Advies Commissie m.e.r. en addendum ROER (PlanM.E.R.)

Ter onderbouwing van de omgevingsvisie is het Rotterdamse OmgevingsEffectRapport, het ROER, opgesteld. Het ROER is een verbreed milieueffectrapport, waarin naast milieueffecten ook sociale en economische effecten worden beschreven. De Commissie m.e.r. heeft tijdens de terinzagelegging een advies uitgebracht.

Het advies is gepubliceerd op de website van de commissie (www.commissiener.nl/adviezen/3482) en is als volgt door hen samengevat:

“Het ROER is goed leesbaar, voorzien van verhelderende illustraties en heeft een duidelijke en herkenbare structuur. (...) De Commissie heeft veel waardering voor de hoeveelheid informatie die is verzameld en op een ordelijke wijze is gepresenteerd. Het onderstreept dat de Rotterdamse omgevingsvisie te maken heeft met een uiterst complexe situatie, met veel verbeteropgaven maar ook kansen voor positieve ontwikkelingen. Daarmee is veel informatie beschikbaar gekomen, wat tegelijkertijd betekent dat het overzicht soms verloren dreigt te gaan en het zeker voor niet-ingevoerde lezers moeilijk kan zijn om te begrijpen welke informatie het meest relevant is. Het ROER geeft een uitgebreide beschrijving van de ‘staat van de leefomgeving’, zowel voor de fysieke als de sociaaleconomische aspecten daarvan. Dit levert waardevolle informatie op voor de te maken afwegingen, vormt de basis voor de effectbeoordeling en doet dienst als nulmeting voor monitoring van doelbereik en effecten. De Commissie constateert dat haar eerdere advies over reikwijdte en detailniveau op een herkenbare manier een rol heeft gespeeld bij de opzet van het ROER. De Commissie signaleert desondanks dat in het ROER nog informatie ontbreekt die belangrijk is voor het meewegen van het milieubelang (inclusief sociale aspecten) in de besluitvorming over de omgevingsvisie. Het gaat om de volgende punten:

- Gevolgen autonome ontwikkelingen onvoldoende geanalyseerd. De gemeente Rotterdam is erg gevoelig voor grote ontwikkelingen en transities, zoals klimaatverandering, biodiversiteit, energie- en mobiliteitstransitie en (internationale) economische ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zijn in het ROER onvoldoende benoemd en in hun mogelijke (samenhangende) toekomstige effecten geanalyseerd, waardoor de onzekerheidsmarges rond diverse beoordelingen groter is dan uit het ROER blijkt.*
- De positie van havengebied en Havenvisie voor de Rotterdamse omgevingsvisie is onduidelijk. Het bovenstaande geldt niet alleen voor de stad, maar zeker ook voor het havengebied. Het is onduidelijk tot welke (concrete) keuzes de ‘Havenvisie 2030’ leidt en welke rol dit speelt in de omgevingsvisie en het ROER. Het havengebied neemt een cruciale plaats in bij het bereiken van de doelen van de gemeente.*
- Alternatieven voor grote vraagstukken ontbreken. Mede hierdoor komt een aantal dilemma’s onvoldoende aan bod en zijn hiervoor geen alternatieven in beeld. Uit het ROER blijkt dat verschillende belangrijke doelen – bijvoorbeeld voor goede omgevingskwaliteit en veilige en gezonde fysieke leefomgeving - niet worden gehaald. Dit vraagt om een beschouwing van alternatieve oplossingen, zodat duidelijk wordt wat er nodig is om doelen die nu niet gerealiseerd worden wél te halen.*
- Inzicht in het vervolg. Een uitleg van hoe, waar en wanneer de informatie en keuzes die niet in de omgevingsvisie en het ROER zijn opgenomen, worden uitgewerkt in andere plannen en (beleids)trajecten.”*

De Commissie adviseert de ontbrekende informatie in een aanvulling op het ROER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over de omgevingsvisie. Op basis van dit advies is een addendum op het ROER opgesteld. Ook is dit advies benut voor de aanpassingen van de omgevingsvisie, zoals hieronder beschreven. Deze bijlage gaat in op de grootste onzekerheden die een rol spelen rondom de thema's die de

Commissie m.e.r. adresseert. Dit geeft meer inzicht in de eventuele andere effecten die optreden als de ontwikkelingen anders verlopen dan in het ROER of de omgevingsvisie voorzien. Dit addendum geeft aanbevelingen om met deze onzekerheden om te gaan. Eventuele alternatieve oplossingsrichtingen, zoals de commissie benoemt, worden indien nodig bij de eerstvolgende herziening van de omgevingsvisie betrokken. We zijn van mening dat deze beter tot zijn recht komen wanneer in volgende fasen van de beleidscyclus nieuwe informatie beschikbaar is.

De opmerkingen van de Commissie m.e.r. die op dit moment nog niet volledig kunnen worden beantwoord, en de aanbevelingen uit het ROER en het addendum, worden meegenomen in het vervolgproces van de doorwerking in de beleidscyclus en het actueel houden van de omgevingsvisie dat hieronder wordt toegelicht.

Nota van beantwoording en aanpassingen omgevingsvisie

In totaliteit is een groot aantal opmerkingen, suggesties en vragen gesteld. Het overzicht van deze opmerkingen, suggesties en vragen en hun beantwoording is opgenomen in de Nota van Beantwoording en het Reactiedocument. Deze treft u in de bijlagen aan. Een deel van deze vragen hebben geleid tot aanpassingen van de omgevingsvisie. Aanpassingen kunnen nadere nuancering of duiding in de tekst zijn. In sommige gevallen betreft het een toevoeging aan de omgevingsvisie. Hieronder volgen de belangrijkste onderwerpen waarop de omgevingsvisie is aangepast.

- Hoofdkeuze 'Prettig leven in de delta': op basis van de zienswijzen en adviezen, het advies Commissie m.e.r. en uw politieke beraadslaging hebben we in deze hoofdkeuze onze ambitie om te komen tot verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving -nadrukkelijker opgenomen. Dit stedelijke streven naar verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving vraagt gebiedsspecifieke uitwerkingen met ruimte voor lokaal maatwerk.
- Hoofdkeuze 'Verstedelijken en Verbinden': we hebben de keuze om te verdichten binnen de bestaande stad nader uiteengezet. Het opvangen van de woningbehoefte vraagt om verdichting nabij hoogwaardig openbaar vervoer om te komen tot een compacte, duurzame, gezonde, productieve en inclusieve stad. Ook de positie van de Ruit van Rotterdam is in raadscommissies en enkele zienswijzen benoemd. Wat de Ruit van Rotterdam betekent voor de bereikbaarheid en de (inter)nationale connectiviteit, is nader uitgewerkt. Ook hebben we de inpassingsopgave van de Ruit in de stedelijke omgeving beter geduid.
- Hoofdkeuze 'Vitale wijken': veel zienswijzen gaan in op het belang van vitale wijken om te komen tot goede groei. Wij hebben deze hoofdkeuze aangepast door beter toe te lichten hoe we streven naar wijken in balans en de borging van de betaalbaarheid van wonen. Ook zijn de focuswijken voor stedelijke vernieuwing scherper gedefinieerd. De stapeling van opgaven zet deze sociaal kwetsbare wijken onder druk. De aard van de opgaven overstijgt de mogelijkheden van huiseigenaren. In deze focuswijken is voor stedelijke vernieuwing daarom initiatief en regie vanuit de gemeente nodig. Als we meer grip op de grondmarkt willen krijgen en daarvoor actief grondbeleid in willen zetten (en de wet WvG en onteigening toe willen passen), moeten deze gebieden worden aangewezen als moderniseringslocatie in het kader van artikel 4.18 Omgevingswet. Als wordt

gekozen voor toepassing van dit instrumentarium (WvG en onteigening) is altijd een vervolgbesluit van de gemeenteraad vereist.

- Hoofdkeuze ‘Schouders onder de energie- en grondstoffentransitie’: in enkele zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r. wordt benadrukt dat de transities grote impact hebben op de stad en haven. Komende periode geven we dit een plek in de op te stellen uitvoeringsstrategie en in de doorvertaling naar de instrumenten van de Omgevingswet. Sommige zienswijzen gaven aan op zoek te zijn naar een concretisering van de beschreven ambities. Op een aantal punten is de omgevingsvisie nu aangescherpt. Voor een deel geven we hier samen met de partners verder vorm aan in de uitwerking.
- Hoofdkeuze ‘Vernieuwen verdienvermogen’: op basis van meerdere zienswijzen en vragen vanuit uw gemeenteraad hebben wij het Rotterdamse detailhandelsbeleid verder uitgewerkt. Ook hebben we het Rotterdamse beleid ten aanzien van Rotterdam The Hague Airport uitgebreider toegelicht, zoals onder andere gevraagd door de raadscommissie.

Doorwerking van de omgevingsvisie

Veel zienswijzen en ook de politieke beraadslaging wijzen op het belang van de doorwerking van de omgevingsvisie. Daarom hebben wij het laatste hoofdstuk aangepast en een en ander verduidelijkt. Hieronder gaan wij daar verder op in.

Het vaststellen van de omgevingsvisie markeert het begin van de doorwerking; in projecten, gebieden of thematisch. Deze uitwerking en de autonome ontwikkelingen, inclusief de ruimtelijke doorvertaling van de transities leiden - conform de omgevingsvisie - opnieuw tot vooruitkijken en nieuwe integrale afgewogen keuzes. De gemeente houdt de inhoudelijke hoofdkeuzes en goede groei scherp voor ogen. De vaststelling van de omgevingsvisie is ook een uitnodiging om samen met de stad aan de slag te gaan.

Beleidscyclus

De omgevingsvisie is samen met andere instrumenten van de Omgevingswet onderdeel van de beleidscyclus. De invoering van de Omgevingswet is de grootste stelselwijziging binnen de ruimtelijke ordening van het komende decennium. Om de Omgevingswet in de praktijk uit te voeren, hebben overheden verschillende kerninstrumenten tot hun beschikking. De instrumenten van de Omgevingswet moeten onderling samenhangend zijn. Zo geldt voor een omgevingsplan dat er geen sprake mag zijn van strijdigheid met andere instrumenten, zoals deze omgevingsvisie. De omgevingsvisie is een zelfbindend document, dat wil zeggen dat de gemeente zichzelf verbindt aan de koers die is beschreven.

Beleid, plannen en uitwerkingen

Sectoraal beleid, (grote) gebiedsontwikkelingen en gebiedsgerichte plannen zijn belangrijke schakels om de doelen van deze omgevingsvisie te vertalen naar een concrete uitkomst die past bij het gebied. De omgevingsvisie kan zo via gebiedsgerichte en sectorale programma's doorwerken naar ruimtelijke projecten. Deze uitwerkingen worden verankerd in de instrumenten van de Omgevingswet.

De aard van de uitwerking bepaalt welk instrument het meest geschikt is. Maar de omgevingsvisie kan ook direct dienen als startpunt en kader voor de uitwerking in projecten. Zo wordt de komende periode een uitwerking gegeven voor het gebied binnenstad. Dit geldt ook voor Rotterdam-Zuid en het gebied Alexander-Zuidplein. De uitwerking voor dit gebied is direct gerelateerd aan de MIRT-verkenning oeververbindingen Rotterdam.

Werkwijze

De omgevingsvisie beschrijft naast de inhoudelijke koers ook een werkwijze, hoe er gewerkt wordt in de fysieke leefomgeving. We verschuiven van grootschalige uitbreiding van de stad naar slimme interventies in de bestaande stad. Dit vraagt om een integrerende manier van werken. Dat betekent dat we opgaven en vraagstukken die elkaar raken of een overlap hebben, met elkaar verbinden. De oplossingen stemmen we op elkaar af. We gebruiken de ruimte zo optimaal mogelijk en voorkomen concurrentie om de ruimte.

We hebben iedereen nodig om onze ambities waar te maken. Dit vraagt om een werkwijze waarbij we doorlopend belanghebbenden, initiatiefnemers en Rotterdammers bij de ontwikkeling van de stad betrekken. De Omgevingswet zegt: 'iedereen is verantwoordelijk voor de leefomgeving'. Participatie is dan ook een belangrijk element in de Omgevingswet. Het uitgangspunt van Rotterdam is dat Rotterdammers op een directe en doelgerichte manier kunnen meedoen, meedenken en meebeslissen. Het moet ook duidelijk zijn waar zij wel en niet over mee kunnen praten. De essentie van passende participatie is dat we samen met de Rotterdammers daadwerkelijk werken aan de stad. Rotterdammers voelen zich dan serieus genomen en gehoord. Het participatiebeleid voor alle instrumenten van de Omgevingswet wordt momenteel uitgewerkt en binnenkort aan de raad aangeboden.

Actueel houden omgevingsvisie

De omgevingsvisie moet actueel blijven. De visie met de vijf perspectieven en vijf hoofdkeuzes biedt voor langere tijd houvast. Om de twee jaar passen we de visie aan, zodat nieuwe inzichten en voortgang worden verankerd. Actualisatie betekent ook aanscherpen op basis van monitoring; terugkijken op de voortgang, vooruitkijken en anticiperen op wat er op Rotterdam afkomt. Vooruitkijken kan betekenen dat we nieuw sectoraal of gebiedsgericht beleid in de omgevingsvisie verankeren. De gemeenteraad besluit over de actualisatie van de omgevingsvisie. De eerste actualisatie voorzien wij op basis van de resultaten van de MIRT-verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam. Naar verwachting wordt deze in de tweede helft van 2022 afgerond. De uiteindelijke keuzes die in dit verband worden gemaakt, vragen om raadsbesluitvorming en verankering in de omgevingsvisie.

Monitoring en evaluatie

Om de voortgang van de ambities van de omgevingsvisie te monitoren is een monitorings- en evaluatiekader gewenst. Ook de Commissie m.e.r. en het addendum benadrukken het belang van monitoring en evaluatie op de doorwerking van de omgevingsvisie. Door periodiek te monitoren, te evalueren en vooruit te blikken, winnen we essentiële sturingsinformatie in.

Deze informatie kunnen we gebruiken bij vervolgbesluiten. Het huidige ROER (inclusief addendum) geeft een goed uitgangspunt om een monitorings- en evaluatiekader op te zetten. De looptijd van de omgevingsvisie bestrijkt een lange termijn. Het college stelt voor om in de komende periode dit monitorings- en evaluatiekader op te stellen en in het najaar van 2022 aan de Raad aan te bieden. Het toepassen van het monitoring- en evaluatiekader is dan denkbaar in een cyclus van eenmaal per twee jaar, voorafgaand aan een (her)besluit over de omgevingsvisie.

In lijn met de Stadsvisie 2030 stelt het college voor om direct na vaststelling van de omgevingsvisie, te werken aan een uitvoeringsstrategie voor de omgevingsvisie. In de uitvoeringsstrategie zijn projecten en gebiedsontwikkelingen opgenomen die concreet bijdragen aan het behalen van de ambities uit de omgevingsvisie met de bijbehorende integrale werkwijze. De uitvoeringsstrategie omgevingsvisie wordt uiterlijk in het najaar van 2022 aan de raad gepresenteerd.

Vervolgproces

De omgevingsvisie wordt ter vaststelling aan u aangeboden. Daarmee krijgt Rotterdam na 14 jaar een opvolger van de Stadvisie Rotterdam 2030. Met het vaststellen van de omgevingsvisie in december 2021 voldoet de gemeente ruimschoots op tijd aan de verplichting in de Omgevingswet (ingangsdatum voorzien per 1 juli 2022) om een omgevingsvisie op te stellen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

De omgevingsvisie is één van de instrumenten binnen de Omgevingswet (voorziene inwerkingtreding 1 juli 2022). De Omgevingswet verplicht overheden voor hun grondgebied een omgevingsvisie vast te stellen.

Tot de datum van invoering van de Omgevingswet krijgt de omgevingsvisie de status van structuurvisie onder het huidige regime van de Wet ruimtelijke ordening.

Het bijbehorende ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

V.P.G. Karremans, l.b.

Bijlage(n):

- Bijlage 1: Omgevingsvisie Rotterdam: "De Veranderstad, werken aan een wereldstad voor iedereen"
- Bijlage 2: Rotterdams Omgevingseffectrapport (ROER)
- Bijlage 3: Addendum ROER
- Bijlage 4: Overzicht beleid Omgevingsvisie
- Bijlage 5: Nota van Beantwoording zienswijzen en adviezen ontwerp omgevingsvisie
- Bijlage 6: Reactiedocument politieke beraadslagingen ontwerp omgevingsvisie

Ontwerpbesluit

De Raad van de gemeente Rotterdam,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 oktober 2021;
(raadsvoorstel nr. *vult Stadhuis in*);

gelet op de invoering van de Omgevingswet;

overwegende, dat de oude Stadsvisie (2007) niet langer volstaat en met het instrument van de omgevingsvisie de koers voor de ontwikkeling van de stad kan worden vastgelegd;

besluit:

de hierbij behorende omgevingsvisie Rotterdam: “De Veranderstad, werken aan een wereldstad voor iedereen” vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van *vult griffie in*

De griffier,

De voorzitter,

